

SZERKESZTŐSÉGI VÉLEMÉNY

Valóban eredményes a lisszaboni stratégia a társadalmi befogadás tekintetében?

Az EU-ban 72 millió embert veszélyeztet a szegénység, és 18 millió munkanélküli, illetve 14 millió alkalmazásban lévő szegény állampolgár él jelenleg. Ezek a számadatok a következő kérdést vetik fel : a lisszaboni stratégia valóban olyan foglalkoztatási politikákat alkalmaz, amelyek megoldást jelentenek azok számára, akik szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élnek ? Ez volt az EAPN nemrégiben Brüsszelben megrendezett foglalkoztatási hetének egyik kulcskérdése, amit a hálózat legújabb, a Hálózati Hírek e számában bemutatásra kerülő kiadványa a „*Megszólalnak a szegénységben élők — Munkahelyek és munkanélküliség az EU-ban*” is tárgyal.

Mindezek mellett ebben a számban további, a 'rugbiztonság' (rugalmasság + biztonság), illetve a munkaerőpiactól legtávolabbi személyek aktív befogadása témakörében folyó vitákhoz kapcsolódó hozzászólásokat is közlünk. Ezen viták fényében az EAPN felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy jelöljenek ki egy új irányvonalat az EU foglalkoztatási stratégiáinak, mielőtt még túl késő lenne. Egy olyan irányvonalat, amely felismeri:

- Egy megfelelő, méltóságteljes élet biztosítására alkalmas minimális jövedelem meghatározásának fontosságát,
- Hogy a foglalkoztatás akadályainak felszámolása szempontjából elengedhetetlenül fontos a minőségi egészségügyi, oktatási, képzési, közlekedési, és lakhatási szolgáltatások hozzáférhetősége,
- A munka és a befogadás területén a hozzáférési utak integrált megközelítései alkalmazásának szükségességét,
- A felelőssé tétel, részvétel és tisztelet fontosságát,
- Hogy proaktív intézkedésekre van szükség a szociális jogok védelme, és a hátrányos megkülönböztetés leküzdése érdekében,
- A tisztességes munkahelyek fontosságát — a bizonytalanságban élőknek biztos munkahelyekre, és nem rugalmas szerződésekre van szükségük.

Ugyanakkor nem valószínű, hogy változni fog bármi is, addig, amíg a szereplők, illetve a szegénységet átélő emberek nem vesznek részt intenzívebben ezekben, a vitákban. Csak ezzel a megerősített részvétellel tehetünk szert arra a lendületre, amely az állampolgárhoz közelebb álló, és az általunk elképzelt szociális EU kialakításához szükséges.

Fintan Farrell

Az EAPN igazgatója

FÓKUSZBAN A FOGLALKOZTATÁS

Tartalom

Tisztességes munkahelyeket!

- Nem vagyok túl öreg a munkához! George története
- Új EAPN füzet
- A szegénységben élők tisztességes munkához segítése
- Megszólalnak a szegénységben élők
- 'Rugbiztonság', két nemzeti megközelítés
- Munkaidő és munka-élet egyensúly
- Az ETUC szerint „sokkal több a rugalmasság, mint a biztonság”
- Mi is az az ETUC?
- „Tegyük a szegénységet a múlt emlékévé” az Egyesült Királyságban
- Foglalkoztatási és munkanélküliségi ráták az EU-ban

Hírek Finnországból

- Az EAPN Finnország és az EU elnökség
- Az elnökség szociális prioritásai
- Hogyan is néz ki az EAPN Finnország?
- Tények és adatok

TISZTESSÉGES MUNKAHELYEKET!

“Nagyon sok keményen dolgozó embert rúgtak ki” mondta George

Nem vagyok túl öreg a munkához! George története

George már elmúlt 50 éves, házas, 2 gyermek apja, és 2003-ban elbocsátották egy máltai hajógyárból.

A brit gyarmati uralom idején (a 19. századtól egészen 1979-ig) a hajógyártás volt Málta legjelentősebb, és máltaiak ezreinek munkát adó iparága. 2003-ban felszámolták a Malta Drydocks-ot és a Malta Shipbuilding-et is. Az eredetileg 2600 főt kitevő alkalmazotti létszámból, mindössze 1700 dolgozónak ajánlottak fel alternatív munkalehetőséget, míg a maradék 900 fő további megélhetése bizonytalanná vált. A végén 418 dolgozó élt valamely korengedményes nyugdíjrendszer által biztosított lehetőséggel, míg a többiek egy új vállalatnál helyezkedtek el.

A kora miatt George-ot a nyugdíjkorhatár elérése előtt nyugdíjazták. A vállalat alkalmazásában eltöltött minden év után 1000-17000 euró mértékű végkielégítést fizettek neki. Ám nem minősítették alternatív foglalkoztatásra alkalmasnak, hiszen ekkor George már elmúlt 50 éves. George úgy érezte, hogy a vezetőség elbocsátási szempontjai igazságtalanok voltak.

George-ról...

George 1986-ban kezdett el a Málta Shipbuilding-nél dolgozni, miután kilépett édesapja családi vállalkozásából azt gondolván, hogy egy életre biztos munkahelyet talált. Új készségekre és munkatapasztalatra tett szert a szigetelés, csempézés, és a fagyasztó berendezések beszerelése területén. A létszámleépítés fájdalmas meglepetésként érte George-ot, és egész addigi életét romokba döntötte. George bejelentette, hogy munkanélkülivé vált a Foglalkoztatási és Képzési Vállalatnál [Employment and Training Corporation (ETC)]. Bármilyen munkát szívesen kipróbált volna, de ekkor már másfél éve nem dolgozott, és semmiféle állami támogatásban nem részesült. A munkanélküli segélyt azért tagadták meg tőle, mert két autó tárolására alkalmas méretű garázs tulajdonosa volt, amelynek értékét 25000 euróra becsülték.

Az ETC csaknem 90 felvételt hirdető vállalat adatait adta meg George-nak, de annak ellenére, hogy az összes munkalehetőségnek utánajárt, egyik helyre sem hívták be állás interjúra. Gyakran fordult elő az is, hogy nem is értesítették, hogy már betöltötte valaki az állást. Újságban meghirdetett állásokra is jelentkezett, de erőfeszítéseit nem koronázta siker. Akkoriban az ETC-nek nem volt külön, a George-hoz hasonló idősebb munkavállalókat segítő programja, és átképzési lehetőséget sem ajánlottak fel neki.

Túl öreg a munkához?

George felhívta a kesztyűt az egyik munkáltatóval szemben, aki azt kérdezte tőle, hogy „nincs már Ön túl a fénykorán?”. George erre azt válaszolta, hogy még mindig jó egészségnek örvend, és, hogy épp most festette ki a házát, és azt is megemlítette, hogy valószínűleg körülbelül annyi idős lehet, mint maga az interjúztató.

A George-ra és a családjára nehezedő pszichikai nyomás egyre elviselhetetlenebbé vált, hiszen a család túlélése érdekében fel kellett élniük a megtakarított pénzüket, és a végkielégítést is. *“Úgy éreztem, mindent elvesztettem, amit negyven év munkájával megkerestem. Nem éltem volna túl ezt a csapást a családom segítsége nélkül”* mondta George. A lánya esküvője plusz anyagi terhet jelentett George számára, hiszen a máltai hagyományok szerint az esküvő meglehetősen drága mulatság, amit nagyrészt az örömapának kell állnia.

George most részmunkaidős karbantartóként dolgozik egy magán vállalatnál. Bár a fizetése mindössze nettó 110 euró egy héten — ami hajógyári fizetésének csupán az egyharmada (Máltán egy teljes munkaidős állásra vonatkoztatott minimálbér 144 euró egy héten) — George így is nagyon boldog. A részmunkaidő több rugalmasságot ad neki, és nem nehezedik rá a folyamatos ellenőrzések miatti nyomás sem, de ha felajánlanának neki egy jó teljes munkaidős állást, akkor azért elgondolkodna a lehetőségen.

George azt mondta: *“Sokkal örömtelibb a hangulat otthon, és úgy érzem, az, hogy ezeket a problémákat együtt éltük és oldottuk meg, szorosabbá fűzte közöttünk a családi köteléket.*

A pénz nem minden — de most legalább van valamennyi jövedelemem”.

Ez a vallomás a „Megszólalnak a szegénységben élők — Munkahelyek és munkanélküliség az EU-ban” című EAPN füzetben jelent meg (lásd a 2. és 3. oldal margóját)

Új EAPN füzet

Az EAPN különösen a szíven viseli a munkahelyekre és a növekedésre való korlátozott mértékű összpontosítás következményeit az immár 25 tagállamból összetevődő, kibővített EU-ban élő, 72 millió szegénység által veszélyeztetett ember, és 18 millió munkanélküli szempontjából.

Az EAPN Foglalkoztatási Munkacsoportja által kidolgozott *“Megszólalnak a szegénységben élők — Munkahelyek és munkanélküliség az EU-ban”* című EAPN füzet valóságos férfiak, és nők életével foglalkozik. Nyolc nemzeti EAPN hálózat készített interjút azokkal az emberekkel, akikkel rendszeresen együtt dolgoznak. Sokak dolgoznak közülük, van közöttük munkanélküli és olyan is, akinek még soha életében nem sikerült állást találnia. Mindannyian a szegénységi küszöb alatt, vagy annak közelében élnek, és közvetlenül érintik őket a tagállamok által a munkahelyek és a gazdasági növekedés előmozdítását célzó stratégiák hatásai. Ők rövid betekintést nyújthatnak csupán abba, hogy valóban működik-e Európa a jelenleg szegénységet átélő és társadalmi kirekesztettségben élő legveszélyeztetettebb csoportok szemszögéből nézve.

A füzet megrendelhető az EAPN titkárságán

A szegénységben élők tisztességes munkához segítése

Sikernek mondható-e a lisszaboni stratégia a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés szempontjából? Az ez évi foglalkoztatási héten az EAPN felhívta a közönség figyelmét arra, hogy az ez év márciusában megtartott tavaszi tanácsülés szerint a növekedés és a munkahelyek **„a társadalmi kohéziót hivatottak szolgálni”**. Az EAPN bemutató rendezvénye azokkal a példákkal is foglalkozott, amelyek bizonyíthatják, hogy

Lisszabon a jelenlegi „Tegyük kifizetődővé a munkát” és a különböző aktiválási stratégiák irányába történt rögeszmés elköteleződése során hogyan is „tévesztett célt”.

Az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) munkatársa, Ronald Janssen szerint a „tegyük a munkát kifizetődővé” politikai irányába történő lelkes nemzeti szintű elköteleződés ellenére, az EU szegénységi rátái növekszenek, és az aktív munkaerő-piaci politikák, pedig valójában csökkentik a szegénység leküzdésének esélyét, hiszen új képzések kialakítása és munkahelyek teremtése helyett, ezek a politikák a foglalkoztatási statisztikák „kiegyenlítését” ösztönzik. Az aktivációs meggyőződéssel ellentétben, amely az ellátások csökkentésére helyezi a hangsúlyt, ezzel „ösztönözvén” a munkanélküliek munkába állását, számos a közelmúltban elkészült tanulmány azt látszik bizonyítani, hogy a magasabb összegű ellátások valójában **növelik** a munkanélküliek munkához jutásának esélyét. Ez pedig azért lehet így, mert a magasabb összegű ellátások lehetővé teszik, hogy az érintettek tisztességes munkahelykeresésbe, vagy képzésbe kezdjenek, aminek segítségével önbizalmat, készségeket és munkát is találhatnak.

A „bármilyen áron munkát” nem megoldás

A szegénységi munkahelyi csapda szintén aggodalommal tölti el az EAPN-t. Míg a „büntetőjellegű” aktivációs politikák továbbra is aláássák a szegénységben élők jövedelmét, biztonságérzetét és jólétét, addig a foglalkoztatási szolgálatok által kijánlott állások sokszor alulfizetettek, bizonytalanok és rövid távúak. Miután az EU lakosságának 14%-a minősül dolgozó szegénynek, egyértelmű, hogy nem az a megoldás, ha az érintettek bármilyen áron, de munkát szereznek. A rugbiztonsági megközelítések minél előbbi bevezetése valószínűleg csak tovább súlyosbítja majd ezeket a problémákat, kivéve ha, sor kerül olyan radikális lépések megtételére, amelyek megakadályozzák a munkavállalók felvételének és elbocsátásának megkönnyítését a vállalkozások számára, anélkül, hogy azok előtérbe helyeznék a biztonságos munkahelyi és életkörülmények megteremtését.

Úgy tűnik Lisszabon célt tévesztett

Lisszabon elkötelezettségét a „minél több ember munkához segítése” mellett ugyancsak nem koronázhatja mindaddig siker, amíg nem hoznak proaktív intézkedéseket a hátrányos munkahelyi megkülönböztetés leküzdésére. Az EAPN tapasztalatai rámutatnak azoknak a munkavállalóknak a kétségbeesésére, akik idős dolgozók lévén kerültek a vállalati elbocsátási lista élére, majd később elbocsátásra is, vagy akiket bevándorló nőkként sokszor nem bejelentett, alulfizetett takarítói munkakörbe irányítanak, készségeik, vagy munkatapasztalataik ellenére; vagy azon roma családok tapasztalataira, akik rezignáltan belenyugszanak abba, hogy soha nem fognak munkához jutni, vagy egyenlő bánásmódban részesülni a legalapvetőbb szolgáltatásokhoz való hozzáférés területén.

Megfelelő jövedelem biztosítása

Ezen alapvető jogok mellett történő határozott elköteleződés nélkül ezek a politikák soha nem válhatnak a társadalmi kirekesztés és szegénység elleni harc eszközévé. A szociális védelmi rendszereket ugyancsak az európai szociális modell alappilléreként tartják számon, bár az EU (MISSOC adatok) is elismeri, hogy ezek a rendszerek hézagos és sok esetben nem megfelelő biztonsági hálót teremtenek Európa szerte. Sokak számára ez felveti egy új jogi keretrendszer létrehozásának szükségességét az EU szintjén, ami meghatározza majd a közelmúltban a Bizottság konzultációja során is megemlített, a méltóságteljes élethez szükséges jövedelemszintet.

Ha maradt még egyáltalán esély arra, hogy a lisszaboni stratégiák segítségével 2010-re felszámoljuk a szegénységet, és annak érdekében, hogy megerősítsük ezek szociális pillérét, úgy az alapvető jogok, a szociális standardok, a szolgáltatási gyakorlat, és a foglalkoztatáshoz, illetve a társadalmi befogadáshoz vezető utak kreatív módon történő megközelítése melletti elköteleződés létfontosságú. 72 millió szegénység által veszélyeztetett és 18 millió munkanélküli ember várja erre a kérdésre a választ.

S. Jones

Megszólalnak a szegénységben élők

„A munkáltatók nem akarnak egy fogyatékkal élőt alkalmazni, mert azt gondolják, hogy tovább tart betanítani, mint egy 'normális' embert. (...). Én már rengeteg állásra jelentkeztem és állás interjún is voltam, de mégis mindig elutasítanak a munkáltatók (...). Ez igazságtalan így. Mi ugyanolyan jól tudunk dolgozni, mint bárki más”.

Rose, Írország

„Az ellátás csökkentése azt jelenti a számomra, hogy most a hó végén már nincs elég pénzem arra, hogy élelmiszert vegyek (...). A zuhanyzó elromlott, a villanykörte drága, és nagy szükségem lenne egy új matracra a hátam miatt”.

Anja, Dánia

„Szégyelltem, hogy segítséget kell kérnem, és hogy a garantált minimális jövedelem rendszer kedvezményezettje lettem. Én mindig is dolgozni akartam és szeretem, ha hasznosnak érezhetem magam”.

Maria, Portugália

„Sok olyan fiatalot ismerek, aki megfelelő képzettséggel rendelkezik, és még sincs munkája. A bolgár munkáltatók nem becsülik meg a végzettséggel és képességekkel rendelkezőket, és mindezek ellenére is csak minimálbért fizetnek”.

Julian, Bulgária

'Rugbiztonság': Európai és nemzeti ügy

A dán modell

Dánia élő példája annak, hogy igenis lehetséges az alacsony munkanélküliségi ráta, a magas foglalkoztatottsági ráta és a jó szociális szolgáltatások elérése, illetve, annak is, hogy a változó feltételekhez és a jövedelem biztonsághoz való alkalmazkodással a munkaerő-piaci rugalmasság is járható út lehet.

A dán munkaerő-piaci rendszer egyik legjelentősebb elemének tekinthető a lakosság nagyfokú szakszervezetekbe és munkáltatói szövetségekbe szerveződése. A munkavállalók csaknem 80%-a tagja valamilyen szakszervezetnek. A rugbiztonság célja az, hogy a munkanélküliség után megerősítsük az újra-alkalmazás gyakorlatát, rugalmassá és dinamikussá tegyük a munkaerőpiacot az új kihívásokkal szemben, és, hogy megóvjuk a munkavállalókat az anyagi nélkülözéstől munkanélkülivé válásuk esetén.

A dán modell a szociális partnerek közötti hosszú időre visszanyúló, és kölcsönös tisztelettel, illetve a konszenzus tradíciójával jellemezhető együttműködési hagyomány eredményeképpen jött létre. A modell immár 100 éve működik, amely idő alatt a munkáltatók szabadon vehették fel és bocsáthatták el dolgozóikat. A munkanélküli segély rendszere is hasonló múltra tekinthet vissza. Ebből kifolyólag a dán munkaerő-piaci rendszer egyben visszatükrözi a rugalmas felvételre és elbocsátásra vonatkozó szabályok által a munkáltatók érdekeit, de a gazdasági biztonság munkaerő-piaci helyzettől független biztosítása által a munkavállalók érdekeit is. Ehhez még hozzáadódik az oktatáshoz, képzéshez és képesítési rendszerekhez kapcsolódó aktív munkaerő-piaci politika is.

A dán munkaerő-piaci rendszer nem jelent megoldást minden problémára. Korábban előfordult, hogy Dániában magas volt a munkanélküliség, és lassú a gazdasági növekedés. Ugyanakkor, a Kormány a kereslet növelése érdekében a gazdaság bővítésére és élénkítésére helyezi általában a hangsúlyt. Ez azt jelenti, hogy a munkaerő-piaci politika nem különülhet el, vagyis aktív gazdaságpolitikával kell kiegészíteni, amihez katalizátorként kapcsolódhat a rugbiztonság, de önmagában nem idézheti elő azt.

O. Meldgaard

A francia megközelítés rövid áttekintése

Franciaország csaknem két évtizedig fordított hátat a mobilitás és a munkahely bizonytalanság új realitásainak, mert kétségbe vonta azokat az összefüggéseket, amelyek munkaügyi törvényeik fejlődését irányították, és az egy egész életre szóló, kinevezéses köztisztviség-viselői jellegű állásokat — a modell,

amire minden francia ember vágyik — még elérhetetlenebbé tette mindenki számára. E tagadás mögött az a meggyőződés húzódik, miszerint ellátásokkal orvosolni lehet a munkanélküliség problémáját, és eközben figyelmen kívül lehet hagyni az emberek munkához való jogát, hiszen a legfőbb cél a munkaügyi törvények megőrzése, és az alkalmazásban lévők munkakörülményeinek további javítása. Ezt élesen példázza a munkaidő 35 órára csökkentése, aminek kapcsán nincs választási lehetőség a munkaidő és a jövedelem között. Innen ered az, az elképzelés, miszerint a franciák preferálják a munkanélküliséget.

Miután rádöbbenek, hogy Franciaország teljesítménye erősen elmarad szomszédaitól, lépéseket tettek a helyzet megoldása érdekében, azonban ez nem lesz ilyen egyszerű. Az egyik probléma forrása abban rejlik, hogy a szakszervezetek csak nehézségek árán tudják majd aktualizálni a társadalmi kompromisszumot a másik oldallal — versenyszféra munkáltatói — folytatott társadalmi párbeszéd során, tekintve, hogy ezeket a szakszervezeteket tagjaik határozzák meg, akik főként köztisztviselők és állami vállalatok alkalmazottai. A rugbiztonság azt jelenti, hogy minden szemszögből egyszerre vizsgáljuk meg az alkalmazásban lévők, és a munkanélküliek realitását, a munkaszerződéseket, munkanélküli segílyt, a munkavállalók jogainak átvihetőségét és azt, hogy mennyiben élnek a munkanélküliek jogaikkal. Ez megoldást jelenthet a védett munkavállalók és a többiek helyzetére nézve is. Ez azonban nem biztos, hogy mindenkinek tetszeni fog!

P. Boulte

Forrás: EC

Munkaidő és munka-élet egyensúly

Az Európai Alapítvány az Élet- és Munkafeltételek Javítására (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions) által a munkaidőről készített legújabb felmérés szerint Európában a rugalmas munkaidő megoldásokat biztosító vállalatok és szervezetek legnagyobb arányban Lettorszában, Svédországban, Finnországban, és az Egyesült Királyságban vannak jelen. A mérleg másik oldalán pedig Ciprus, Portugália, Görögország, és Magyarország áll, ugyanis ezekben az országokban biztosítják a vállalatok a legkevesebb ilyen megoldást. A felmérés eredményeit ismertették a 2006. május 17-én Brüsszelben megrendezett foglalkoztatási héten.

A felmérés eredményei szerint „*mind a vállalatok, mind pedig a munkavállalók számára is előnyökkel járhatnak az ilyen rugalmas munkaidő megoldások*”. A felmérés arra is rámutat, hogy a munkavállalók képviselői a rugalmas munkaidő megoldások bevezetését, vagy bővítését kezdeményezési alapnak tartják munkatársaik munka-élet egyensúlyának javítására.

További információk az alábbi címen találhatóak:
www.eurofound.eu.int/areas/worklifebalance/es/wtfindings.htm

“Sokkal több a rugalmasság, mint a biztonság”

Interjú az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) szövetségi titkárával Joël Decaillonnal.

EAPN: Az ETUC támogatja a 'rugbiztonsági' stratégiák fejlesztését?

Joël Decaillon: Azt tapasztaljuk, hogy sokkal inkább jellemző a rugalmasság, mint a biztonság. A legtöbb országban a korábbi munkaügyi gyakorlattal ellentétesen sokkal inkább jellemző a munkahelyi bizonytalanság, az alulfizetett állások, a bizonytalan és átmeneti munka. Rá kell jönnünk, hogy mit jelent a biztonság a munkavállalónak és munkaadónak. Mit kell biztosítani a mobilitás terén azért, hogy ne vesszenek el hirtelen a hosszú évek munkájával elért fizetések és jogok?

Ön szerint megfelelő figyelmet szentelünk az alulfizetett és bizonytalan munkahelyeken dolgozó szegényeket érintő hatásoknak?

Én szerintem nem. Az európaiak vészőparipájává vált a mobilitás, de sokan összekeverik a földrajzi mobilitást a foglalkozási mobilitással. Ugyanakkor pontosan a legalacsonyabban fizetett és legképzetlenebb munkavállalók azok, akik a legmobilisabbak egy adott kis területen belül. Jelenleg a Bizottság körülbelül 80 millióra becsüli az alacsony és képzettséggel nem rendelkező munkavállalók számát Európában.

Erősen elmaradunk a lisszaboni stratégia célkitűzéseitől. Kulcsfontosságúak a valós, helyi munkaügyi kollektív tárgyalásokon alapuló új gyakorlatok, és nem szeretnénk, ha a munka világának e szegmense háttérbe szorulna egy olyan Európában, ahol csak a magas végzettséggel rendelkezők érdekeit veszik figyelembe, ú.n. „modern” állásokban.

Ön szerint milyen intézkedésekre lenne szükség?

Ez a kérdés nem csupán a munkavállalók — akár van munkájuk, akár nincs — védelme és munkafeltételei minősége megőrzése, illetve az átszervezésekkel, és áttelepítésekkel szemben védelmet nyújtó, szilárd keretrendszer megalkotása szempontjából kulcsfontosságú foglalkoztatási minimumszabályok

bevezetésére, illetve betartására korlátozódik. Ez a legégetőbb probléma sok munkavállaló szerint, és a megoldása döntően befolyásolja majd a munkaügyi kapcsolatok jövőbeni alakulását. A probléma abban rejlik, hogy tudnunk kellene, milyen ipari tevékenységekre és szolgáltatásokra van Európának szüksége, és hogyan képzeljük el Európa további fejlődését ebben az egyre inkább globalizálódó világgazdaságban.

Szükségesnek látjuk, hogy minden területi szinten tárgyalásokba kezdjünk bevonva a nagy cégeket, hogy megerősítsük a munkahelyi tájékoztatásra és konzultációra vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy az érintett munkavállalók rendelkezzenek az európai szinten a Strukturális Alapok, és a szociális partnerek által megkötött keretmegállapodások által is támogatott azon jogokkal, amely lehetővé teszi számukra a munkaerőpiacra történő újra belépést. E folyamat alapja a szakképzésben rejlik, ami egyben azt is jelenti, hogy a szociális partnerek vezető szerephez jutnak ezek fejlesztése és bevezetése, illetve az elsajátított készségek valós beszámítása kapcsán is.

Alapvetően a társadalmi demokrácia és részvétel javításáról van itt szó, a szilárd jogi keretrendszer által, ami lehetővé teszi a munkavállalók számára, hogy nagyobb mobilitásban gondolkozzanak a nagyobb fokú szociális védelem garanciája mellett.

Interjú: S. Jones

Mi is az az ETUC?

Az Európai Szakszervezeti Szövetséget (ETUC) 1973-ban hozták létre azzal céllal, hogy a munkavállalók érdekképviselőt

európai szinten, illetve az EU különböző intézményeiben ellássa. Az ETUC célkitűzése egy erőteljes szociális dimenzióval rendelkező Európai Unió kialakítása, ami garanciát nyújt állampolgárai jólétére.

Jelenleg az ETUC 36 különböző ország 81 nemzeti szakszervezeti szövetségét, és 11 európai iparszövetséget tart számon tagságában, ami összesen mintegy 60 millió

tagot jelent. Mindezek mellett az ETUC koordinálja 39 inter-regionális szakszervezeti tanács munkáját is, amelyek a határokon átnyúló szakszervezeti együttműködés szervezési feladatait látják el.

Az ETUC az európai szociális partnerek egyike, és az egyetlen az Európai Unió által elismert szektorokon átnyúló, reprezentatív szakszervezeti organizáció európai szinten.

Lásd: <http://www.etuc.org>

Foglalkoztatottsági és munkanélküliségi ráták

	Fogl. (%)	Munkan. (%)
Ausztria	67,8	4,5
Belgium	63,3	9
Csehország	64,2	8,3
Ciprus	69,1	5
Dánia	75,7	5,4
Észtország	63	9,2
Finnország	67,6	8,8
Franciaország	63,1	9,7
Németország	65	9,5
Görögország	59,4	10,5
Magyarország	56,8	5,9
Írország	66,3	4,5
Olaszország	57,6	8
Lettország	62,3	9,8
Litvánia	61,2	10,8
Luxemburg	61,6	4,2
Málta	54,1	7,3
Hollandia	73,1	4,6
Lengyelország	51,7	18,8
Portugália	67,8	6,7
Szlovákia	57	18
Szlovénia	65,3	6
Spanyolország	61,1	11
Svédország	72,1	6,3
Egyesült Királyság	71,6	4,7
EU25	63,3	9

Forrás: Employment in Europe 2005 (A foglalkoztatás Európában 2005)

'Tegyük a szegénységet a múlt emlékévé' az Egyesült Királyságban

A szegénységellenes hálózatok széles platformja kampányt indított a

méltóságteljes életvitelt lehetővé tevő minőségi munkahelyekért és ellátásért.

A az Egyesült Királyság egész területéről szegénységellenes szervezetek és hálózatok sora fogott össze egy koalíció létrehozása érdekében, a nagyközönségnek a szegénység felszámolása céljából történő mobilizálása céljával, illetve azért, hogy pozitív változást idézzenek elő a szegénységgel kapcsolatos attitűdök terén. A cél az, hogy a kampány végére magukénak tudhassák a legnagyobb politikai pártok elkötelezettségét a szegénység egy generáción belüli felszámolása mellett az Egyesült Királyságban.

A szoros együttműködéshez a kezdeti lökést a 'tegyük a szegénységet a múlt emlékévé' elnevezésű, a nemzetközi szegénységi problémák és megoldások tudatosítására irányuló kampány sikere adta meg. A szervezetek a tavalyi év végén a TUC Munkanélküli Dolgozói Központok (Unemployed Workers' Centres) által rendezett konferencián találkoztak, és azóta működnek együtt a közösen elfogadott célkitűzések — a széleskörű platform és egy intézkedési ütemterv kidolgozása — elérése érdekében. Bár meg egyezés még nem született, minden fél törekszik egy ilyen meg egyezés mielőbbi elérésére. Túl gyakran tapasztaljuk, hogy a szegénységellenes mozgalom szétaprózódik és nem képes egy emberként felszólalni azokkal, az éppen aktuális központi kérdésekkel kapcsolatosan, amelyek az általunk bevont csoportokat érintik.

A megközelítés kibővítése

A TUC Munkanélküli Dolgozói Központok (Unemployed Workers' Centres) már több mint 25 éve léteznek. A központok száma azonban csökkent, a finanszírozási problémáknak, és a munkanélküliség kérdésének a finanszírozó szervezetek és a helyi hatóságok szempontjából történő háttérbe szorulásának köszönhetően. Ez a létszámcsökkenés az alkalmazott megközelítés bővítésére készítette a fennmaradó aktivistákat, hiszen felismerték, hogy a munkával nem rendelkezők problémái és más szegénységellenes csoportok és szervezetek programjai között átfedések vannak. A munkanélkülieknek és a munkaképteleneknek nyújtott ellátási szint központi kérdés a betegségek (pszichés és testi), a lakhatás, az adósság, a gyermek szegénység és még sok más szociális probléma és terület szempontjából. A 2004-ben

indított Peanuts4benefits elnevezésű kampány sok olyan szervezetet hozott össze, amelyek közös célja a szegénységi ellátások okozta károk felismerésének elősegítése volt. E közös munka hatékonysága ösztönözte az UWC-ket további partnerségek összekovácsolására.

Az Egyesült Királyságban az emberek ellátásokról mindenáron történő leválasztása iránti törekvés azt eredményezte, hogy az UWC-k a minőségi munkahelyekért és a méltóságteljes életet lehetővé tevő ellátási szintért egyaránt kampányoltak. Más aktivistákkal és szervezetekkel folytatott közös munka során nagyon sok mindent tanulhatunk.

Ernyő mobilizáció

A koalíció létrehozásáért fáradozóknak nem áll szándékban kicserélni, megszüntetni, vagy ellopni az egyes szervezetek programjait, vagy speciális elképzeléseit, csupán lehetővé kívánják tenni, hogy mindenki megerősítse, és gyakorlati támogatást nyújthasson a másoknak. Erőink egyesítésével az egész több lesz majd, mind egyes részeinek összege. A kampánynak meg kell tudnia erősíteni a benne részt vevő szervezeteket, nem pedig elvonni tőlük.

A kampány ernyő mobilizáció lesz. Az elfogadott struktúrák lehetővé teszik majd az Egyesült Királyság összes országának bevonását minden egyes fázisban, és szegénységben élő aktivisták bevonására is sor kerül majd. Elképzelhető, hogy a kampány a következő parlamenti választások előtti 2008-as évre, mint a cselevés évére fog összpontosítani. Az akarat mindenféleképpen megvan ahhoz, hogy megvalósítsuk céljainkat, és az összes nagyobb szervezetet és hálózatot is sikerült bevonnunk. Magunkhoz kell ragadni a kezdeményezést, hiszen ismét emelkedésnek indult a munkanélküliség az Egyesült Királyságban és milliók élnek szegénységben munkahellyel, vagy a nélkül.

C. Hampton

HÍREK FINNORSZÁGBÓL

Az EAPN Finnország és az EU elnökség

Az EAPN Finnország számos rendezvényen vesz részt a jelenlegi finn EU elnökséggel összefüggésben.

Az EAPN Finnország célja, a szegénységhez és társadalmi kirekesztéshez kapcsolódó témák köztudatba emelése és egy olyan Európai Unió előmozdítása, amely minden állampolgárát képes elfogadni. A hálózat számára kiemelten fontos kérdés a gyermekek és a gyermekes családok szegénysége. Számos a közelmúltban elkészített tanulmány és tapasztalat támasztja alá azt a megfigyelést, miszerint romlik a gyermekes családok helyzete. Egy, október 27-én megrendezésre kerülő szeminárium keretében tájékoztatjuk majd a nagyközönséget az általunk összegyűjtött információkról és tapasztalatainkról, amely szeminárium egybe esik éves közgyűlésünkkel is.

Az október 27-én megrendezésre kerülő EAPN Finnország közgyűlés pontosan a tamperei, október 16-17-én megtartandó ötödik szegénységről és társadalmi kirekesztésről szóló európai kerekasztal-tárgyalás utánra, illetve a közvetlenül azután, október 17-18-án megtartandó civil szervezeti rendezvény utánra esik. A finn elnökség ideje alatt, a kerekasztal-tárgyalás lesz az EAPN Finnország szempontjából legkiemelkedőbb és legnagyobb rendezvény. Az EAPN Finnország a rendezvény tervezőbizottságának tagja volt, és így részt vett az esemény előkészítésében. Számos fontos témával járultunk hozzá a programhoz és az előadók előadásaihoz, illetve tájékoztattuk a többi EAPN partnert előrehaladásunkról, például az EAPN végrehajtó bizottságának ülésein.

Az ötödik szegénységről és társadalmi kirekesztésről szóló kerekasztal-tárgyalás

A finn elnökség hangsúlyt kíván fektetni a fenntartható szociális védelem stratégiai megközelítése előmozdítására, külön hangsúlyozva az egyenlőséget, a kohéziót és a részvételt. A társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni harc megköveteli a kifizetődő munkaviszonyt és a forrásokhoz, jogokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az ötödik kerekasztal-tárgyalás az egész program időszak lezárásául szolgál majd.

A fenntartható szociális védelem előmozdítása: egyenlőség, kohézió, és részvétel

Az ötödik európai kerekasztal-tárgyalás nyitó plenáris ülése a mai Európában tapasztalható szegénységre és társadalmi kirekesztésre összpontosít majd. Négy munkaértekezletet hívnak majd össze az alábbi témákban: (1) aktív befogadás (aktiválás, a szolgáltatásokhoz és minimum jövedelemhez való hozzáférés, és, hogy hogyan lehet kiegyensúlyozottan integrálni a foglalkoztatási és befogadási politikákat); (2) a szociális szolgálatok szerepe a társadalmi kirekesztés ellen harc során; (3) az esélyegyenlőség érvényesítése a társadalmi kirekesztés szempontjából; (4) szociális jogok és minimum szociális standardok. A helyszíni látogatások kiegészítéseképpen egy „a szegénység és a média” című szemináriumot is szervezünk. Itt tisztelettel adózunk majd a nemzetközi szegénységellenes napnak (október 17). Az EAPN ismerteti majd a megbeszélés következtetéseit a „Civil szervezetek észrevételei” című kiadványában.

Az EU szociális politikája és a nemzeti modellek

Az EAPN Finnország részt vett a július 6-8-án megtartott informális szociális ügyek konferencián, aminek során a részt vevő szociális és egészségügyi, illetve munkaügyi miniszterek — más fontos civil szervezetekkel egyetemben — megvitatták a globalizáció és a lakosság változó szerkezete következtében megjelenő kihívásokat. A munkacsoportok az alábbi témákat vitatták meg: a termelés növelése a hivatás minőségének javítása által; a karrieres szociális politikák révén történő meghosszabbítása; illetve az egészség, és a munka kapcsolata. Minden témát férfi és női szempontból egyaránt megvizsgáltunk. Az EAPN számára legfontosabb tárgyalás a civil szervezetekkel folytatott háromoldalú július 6-i tárgyalás volt.

A finn elnökséggel kapcsolatos híreket októberben közlik majd az EAPN közgyűlésével. Az EAPN részt vesz majd a november 8-11 között megrendezésre kerülő az „EU fejlődő szociális politikája és a nemzeti modellek” című finn elnökségi konferencián, ahol is az odavágó belföldi piaci témákról esik majd szó.

Mindezek mellett az EAPN Finnország céljai között szerepel, hogy önállóan is kiadja észrevételeit és megállapításait egyéb szociális és egészségügyi rendezvények kapcsán. Az EAPN és az EAPN Finnország dokumentumai, illetve az időszerű konzultációk és

véleménynyilvánítások hatékony megoldást jelentenek az általunk fontosnak tartott témák megjelentetésére és szétosztására. Továbbá, ezáltal az *EU, amit mi akarunk* benne marad a köztudatban és a döntéshozók tudatában is.

Ari Saarto

Az EAPN Finnország elnöke

Az elnökség szociális prioritásai

A hathónapos finn EU elnökség előzetes napirendje meghatározza azokat a főbb témákat, amelyeket az átfogó kérdések, és a sajtóságosan EU-s politikai területek kapcsán érinteni kell.

A szociális kérdésekkel kapcsolatosan a finn elnökség elsősorban a foglalkoztatással, szociális politikával, az esélyegyenlőséggel és a munkaügyi törvényekkel foglalkozik majd, a globalizáció és a demográfiai változások által előidézett kihívásokra történő válaszadás céljával. Például, úgy tűnik, hogy épp a finn elnökség lejárta után kell majd jóváhagyni a 'rugbiztonság' általános elveit.

Finnország továbbá, a foglalkoztatási ráta emelése és a termelékenység fellendítése érdekében a hivatás minőségének javításával is foglalkozik majd.

A finn elnökség alatt a Bizottság kiad majd egy zöld könyvet a munkaügyi törvények jövőjéről, amely részletezi majd a munkavégzés új formáit, illetve a rugalmasság, és a biztonság közötti egyensúlyról is szót ejt majd. A közlemény alapján Finnország megkísérel kidolgozni egy a munkaügyi törvények rövidtávú kihívásairól szóló tanácsi álláspontot.

Az elnökség weboldala a következő címen érhető el: <http://www.eu2006.fi/>

Hogyan is néz ki az EAPN Finnország?

Az **EAPN Finnország** szervezetek, szövetségek és munkacsoportok hálózatából álló partnerségi hálózat. Az EAPN Finnország céljai közt szerepel a szegénységet átélő és társadalmi kirekesztettségben élő emberek helyzetének javítása, a szociális jogok, az alapvető biztonság, a jólét és az önálló élet elősegítése. Az EAPN Finnországot 1994. október 27-én alapították. Legelső munkája egy szociális és egészségügyi szervezetek tulajdonában lévő projekt volt. Ma a hálózat 32 tagszervezetből tevődik össze, és több ezer taggal büszkélkedhet.

Stratégia: Stratégiánk a szegénység elleni harc, amit lobbizással és egy jobb jövőben bízós közös elképzelés révén valósítunk meg. Tagszervezeteink önállóan is tevékenykednek. Ezért fontos, hogy megbeszéléseket tartsunk, hiszen sokkal erősebbek azok a szervezetek, amelyek közös elképzeléssel rendelkeznek. Számunkra a 'lentől felfelé haladás' azt jelenti, hogy azért dolgozunk, hogy tagjaink hallattassák hangjukat. Ez azt is jelenti, hogy meg is kell hallgatnunk őket.

Munkamódszerek: Az EAPN Finnország havonta egyszer végrehajtó bizottsági üléseket tart. A szociális befogadásra vonatkozó nemzeti cselekvési terv egy rendkívül fontos eszköz. Négy nyílt munkacsoportunk van az alábbi témákban: szociális politika, nemzetközi ügyek, egészségügyi és szegénységi ügyek, és a gyermek szegénység. Erre az évre egy külön témát is meghatároztunk: gyermek szegénység. Ősszel az országos közgyűléshez kapcsolódva egy szemináriumot is szervezünk a gyermek szegénység témakörében. Továbbá „nyílt meghallgatásokat” is rendezünk a gyermekes családoknak: arról próbálunk meg történeteket gyűjteni, hogy miként vezethet egy betegség, vagy fogyatékosság szegénységhez a gyermekes családokban.

Tagszervezeteink főként a szegénység, közegészségügy, fogyatékosság, alkohol és kábítószer politika, szociális jólét, egészségügyi politika, gyermek jólét, és az elmebetegség, illetve a törvény által büntetett betegek jogainak védelme területén tevékenykednek. Hangsúlyozzuk, hogy az emberi méltósághoz és a tiszteletteljes ellátáshoz való jog, alapvető emberi jog. Szeretnénk elősegíteni, hogy az állampolgárok saját kezükben tarthassák életüket. **Tiina Saarela**

Fejlesztési igazgató, EAPN Finnország

Tények és adatok

- Lakosság: 5.2 millió, 17 lakos négyzetkilométerenként
- Terület: 338,000 négyzetkilométer
- Hivatalos nyelv: finn és svéd
- Államfő: Tarja Halonen Köztársasági Elnök
- EU-ba történő belépés: Finnország 1961-ben lépett be az Európai Szabadkereskedelmi Társulásba (EFTA), és 1995-ben lett az Európai Unió tagja, és az eurózóna egyik alapító tagja 1999-ben.
- Bruttó hazai össztermék: 151,9 milliárd euró
- Infláció: 0,2%
- Foglalkoztatottsági ráta: 67,6%
- Munkanélküliségi ráta: 8,8%
- Hosszú távú munkanélküliségi ráta: 2,1%
- A GDP szociális védelemre költött százalékaránya: 26,9%
- Az idős munkavállalók foglalkoztatottsági rátája: 51,4%
- Fiatalok oktatásban való részvételi aránya: 84,6%
- Szociális áthelyezés utáni szegénység általi veszélyeztetettség: 11%

Forrás: Statistics Finland, EU elnökség, Európai Bizottság (2004-es adatok)

Köszönjük és sok szerencsét!

Ez az utolsó olyan hálózati hírlevél, ami **Vincent Forest** vezetésével készült. Több mint 10 évig dolgozott az EAPN információs igazgatójaként, azonban júliusban Vincent megkezdte új munkáját a Front Line EU irodájának vezetőjeként. A Front Line egy emberi jogi aktivistákat védő nemzetközi szervezet. Az EAPN nevében is szeretném megköszönni hatalmas erőfeszítéseit, munkáját és szakmaiságát az elmúlt 10 évben és sok szerencsét kívánok neki ebben az új és izgalmas munkakörben!

Fintan Farrell

Az EAPN igazgatója

A *Hálózati Hírek* célja, hogy konkrét témákról általános vitát kezdeményezzen. Az itt szereplő vélemények nem feltétlenül tükrözik az EAPN álláspontját. Ha jelen szám tartalmával kapcsolatban észrevétele van, kérjük, küldje el e-mailben a team@eapn.skynet.be címre.

Szerkesztő: Fintan Farrell
A kiadásért felel: Vincent Forest

EAPN, rue du Congrès, 37-41 (Box 2) – B-1000 Brüsszel
Tel.: +32 2 230 44 55 – Fax: +32 2 230 97 33 – E-mail: team@eapn.skynet.be – Weboldal:
www.eapn.org

Az Európai Bizottság támogatásával